

Derimod har Udvalget ikke i alle Henseender kunnet slutte sig til Udkastets Bestemmelser om Vetingelserne for Gældsoprejsningen, navnlig forsaavidt Udkastet fordrer, at den Paagjældende skal have opholdt sig her i Landet i de sidste 5 Aar, at han skal have betalt Sagens Omkostninger og den ham påaalagte og ikke estergivne Erstatning, og at han ikke 2 Gange efter at have naaet 18 Aars Alderen maa være sunden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling. Det vil det for den, der ikke har opholdt sig her i Landet, være vanskeligere at skaffe fyldestgjørende Beviis for sin Skyld, men dette er dog ikke nogen Grund til at negte ham Gældsoprejsning, naar han kan tilvejebringe saadanne Oplysninger, som Regeringen maa erkende for tilfredsstillende. Men endnu mindre Tveiv synes der at være til at opstille den anden af de nævnte Vetingelser. Bistof er den, der har vist Rigegyldighed for at oprette det Tab, han har tilføjet Andre, i Reglen uværdig til Gældsoprejsning, og vel maa det paa den anden Side være en anbefaling for den Paagjældende, at have med Opfærdighed og Earn stræbt at afhjælpe den Skade, han har bevirket; men det er aabenbart, at man ved at opstille Erstatningen som en Vetingelse for Gældsoprejsningen ganske forlader den Grundtanke, hvorpaa Lovudkastet hviler: at Statens Forhold til den Enkeltes Gæld bør holde sig i Sammenhæng med hans Medborgeres Dømmelse; thi i det almindelige Dømmelse vil en Mand kunne være ganske rehabiliteret, om han end — maaskee netop paa Grund af den Indflydelse, som hans Gæstebud har haft paa hans økonomiske Stilling — ikke har seet sig istand til at betale Erstatningen. End mindre Anledning synes der at være til at tage Hensyn til, om Sagens Omkostninger ere betalte. Udvalget foreslaaer derfor ganske at udelade det sidste Punktum af § 2. — Et heller skjønnes det, at Udkastets Princip er fastholdt i den Bestemmelse, der ubetinget udelukker den, der efter 18 Aars Alderen to Gange er dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling, fra Gældsoprejsning, og Udvalget foreslaaer derfor, at den udgaaer. Derimod er Udvalget væsentlig enigt i, at den, der har gjort sig skyldig i en Handling af den nævnte Art efter at

have faaet Gældsoprejsning, ikke paany kan erholde Oprejsning, men man antager, at denne Bestemmelse bør indskrænkes til det Tilfælde, at Vedkommende hadde naaet 25 Aars Alderen, da Gældsoprejsningen blev ham tilstaaet.

At Udkastet ikke, saaledes som forskjellige fremmede Love, har foreskrevet en Offentliggørelse af den meddeelte Oprejsning, finder Udvalget at fortjene Bifald. Ved en modsat Regel vilde Loven let forseile sin Hensigt, og det synes derfor rettest at overlade den Paagjældende selv at bestemme, hvilken Offentlighed han vil give Sagen. Dette udelukker dog selvfølgelig ikke, at det af særlige Hensyn, f. Ex. muligt med Hensyn til hans Børnepligt, kan blive nødvendigt for Justitsministeriet at give andre Autoriteter Underretning om det Skete.

Udvalget har imidlertid antaget, at der i enkelte Tilfælde, til hvilke Lovgivningen maa antages at knytte Indskrænkninger i en Persons Agtelse, kunde være Anledning til at ophæve disse, og at Bestemmelser derom vilde staae i en naturlig Sammenhæng med Lovudkastets Indhold. Man sigter herved for det Første til de Virkninger, der ere forbundne med den saakaldte Trifindelse for videre Tiltale. Efter hvad der almindelig antages, medfører denne, forsaavidt Sagen har angaaet en i den offentlige Mening vanærende Handling, deels en Indskrænkning i Vedkommendes Bidnebygdighed og Udelukkelse fra at kunne aflægge den saakaldte Sigtelsesæde, endvidere fra at kunne være Tædler, ligesom forskjellige Indskrænkninger i Afgang til Næring (f. Ex. Forordning 23de April 1845 § 2), og endelig er det trods Valglovens § 2 en i Theorien meget udbredt Mening, der vel er forkastet ved en Overretsdømme, men ikke derved kan siges at være afgjort i Praxis, at den Paagjældende ogsaa er udelukket fra Valgret og Valgbarhed til Rigsdagen, hvoraf da, efter den Maade hvorpaa de forskjellige Communallove til denne Valgbarhed knytte Valgret og Valgbarhed til Kommunen, maatte følge en Udelukkelse ogsaa fra sidstnævnte Rettigheder (jfr. ogsaa Frdn. af 8de Marts 1843 § 4 og 5 for Island). Naar der nu ved det foreliggende Udkast aabnes Afgang for